

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication

34 Mariner Way, Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת מצורע - שבת הגדול
Shabbos Parshas Metzora - Shabbos Hagadol
י" ניסן תש"ס - April 15, 2000

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 7:18* שקיעה/יום השבת - 7:37
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:00 צאת הכוכבים/מוצש"ק 8:27
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:36 לשיטת רבינו תם - 8:49

ימי שמדליק מוקדם, אין לאחר זמן עצם קבלת השבת (משיאמר מומור שיר)

מדעת עליון

ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם וגו' (יד-לד)

פרש"י בשורה היא להם לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל מי שנה שהיו ישראל במדבר וע"י הנגע נותץ הבית ומוצאן עכ"ל. ובפשוטו משמע שכל עיקרה של צרעת הבתים היא ברכה לישראל שבאותו דור. אך נראה להגמו"ר משה שטרנבוך שליט"א יסוד גדול בעומקן של דברים, שלפי שמצינו שהטמינו אמוריים מטמוניותיהם בתוך קירות הבתים, הרי שהקיר עם כל חללו ותוכנו משמשים הם להאדם היושב בבית. ומזה נלמד שהאדם המדבר בביתו דברים האסורים, מטמא הוא ביתו וכותליו, ונכנסים דבריו וזוהמתם כארס של עכנאי לתוך קירות ביתו, עד שלא תועיל להם רחיצה מבחוץ. אלא נותצם ומוציאם אל מחוץ למחנה, שהצרעת וטומאתה ממארת היא ואין לה תקנה אלא נתיצה והריסה.

ומרובה מדה טובה ממדת פורענות, שהמקדש את ביתו בדברי תורה, וקולות של קדושה ממלאים את אוירו, מתקדש כותליו ונעשה הבית כמקדש מעט. שע"י הקול קול יעקב שנשמע בו תמיד, נעשה אבני הבית אבני קודש, וכל המחלל אותו בשיחה אסורה עונו גדול מנשוא, ודינו כמטמא מקדש.

משכו וקחו להם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח וגו' (יב-כא) - שבת הגדול
איתא במדרש "כל העושה עבירה ומתחרט בה ועושה תשובה, הקב"ה

ואם דל הוא ואין ידו משגת ולקח כבש אחד אשם ושתי תורים (יד-כא)

The purification process of a cured *Metzora* includes that he or she must bring *korbonos* to the *mishkan*, which are ordinarily one female and two male lambs. If, however, this is beyond what the individual can afford, the requirement is then reduced to one male lamb and two doves or pigeons.

R' Yisroel Mayer Kagen ZT"L, the Chofetz Chaim, derives a lesson from this *posuk* that is especially appropriate to those of us living outside large Jewish communities. He says that many people daven, learn and do *mitzvos*, and say to themselves, "Well, if I'm not doing things so perfectly, at least I'm doing a great deal better than my friends and neighbors!"

They fail to realize that they are rich in knowledge that their friends lack. A poor person can bring two doves or pigeons, but a rich person who brings a poor man's sacrifice has not fulfilled his obligations. So too, while those who lack knowledge may be able to satisfy their Creator with minimal performance of the *Mitzvos*, those who "know better" are expected to act accordingly.

הוא היה אומר

R' Chaim Volozhiner ZT"L would say:

"A person accomplishes much more through patience and even a little bit of understanding than with all the anger in the world."

R' Levi Yitzchok of Berditchev ZT"L would say:

"Were the issue of *Ga'avah* and haughtiness not written about in so many holy *seforim*, it would be impossible to believe that a person made of dust and ashes, so flimsy and fragile, can possibly be haughty!"

R' Yaakov Emden ZT"L would say:

"A person should not remain all alone and refuse to be part of society, for how can man emulate *Hashem* if he is all alone? Just as *Hashem* is merciful to us, man must be merciful to his fellow men."

**A BELATED MAZEL TOV TO MR. AND MRS. SHIA DOBNER ON
THE BIRTH OF A DAUGHTER**

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

R' Shneur, stunned by R' Yaakov's departure from his trademark humility asked him why he did not go through the back as was his usual custom. "R' Shneur," he explained, "We learn from *Parshas Metzorah* that those who are haughty as the עץ ארז - cedar wood, must humble themselves as אזוב - hyssop. But one must also bear in mind an equally important fact - that at times after one has been humiliated as low as the hyssop, he must rise in his own eyes to the height of a cedar and proudly exclaim that he can, and will, accomplish the lofty and far reaching goals to which he aspires. Sometimes people become so humbled to the point of forgetting that they can actually achieve wonderful accomplishments."

R' Yaakov held onto R' Shneur's hand and smiled warmly. "Your Rebbitzen is sitting in the auditorium. The entire year she sees you in a much-dishonored light. You run from donor to donor in order to keep the yeshiva open, you have hardly any time to prepare your *shiurim*, and all she sees are people knocking on your door with their problems. Yet she stands beside you faithful and unwavering. It is time that she sees that you get a little *kavod*."

TORAH GEMS

צוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהורות וכו' (יד-ד)

Rashi explains that since צרת comes in retribution for *Lashon Horah*, in effect, babbling words, the *Torah* requires a purification involving birds which babble and twitter continually. But why two birds - wouldn't one have served the purpose? And why was one bird slaughtered and the other kept alive to be sent away "towards the fields"?

The **Ba'al Kitzur Shulchan Aruch**, R' Shloime Gantzfried ZT"L beautifully answers that the power of speech is a double-edged sword. When used properly, it is a beneficial tool for studying and teaching *Torah*, and singing the praises of *Hashem*. Used improperly in the form of slander and falsehoods, speech can be deadly. *Chazal* tell us that the *Korbonos* are designed to make the donor mindful of the fact that the sacrificed animal is taking his place, that in reality he deserved to suffer the fate of the animal. So had there been only the slaughtered bird, the *metzorah* would have then inferred that all forms of speech are evil and deadly. He wouldn't have uttered another word for the rest of his life. The live bird is sent away to show him that the power of speech can be a source of strength, that "Death and life are in the power of the tongue."

מכפר לו על כל עונותיו, ולפיכך נקרא שבת הגדול ע"כ. ולכאורה אינה מובן, דמה ענין תשובה וכפרה לשבת הגדול?

ותירץ הגמ"ר חיים ארנטרובי זצ"ל בס' קומץ המנחה שמסורת היא בידנו כי בשנה בה יצאו בני ישראל ממצרים, חל י' ניסן בשבת ולכן נקרא "שבת הגדול" כי ביום ההוא קיימו את המצוה של "משכו וקחו לכם" - אמרו חז"ל משכו ידיכם מעבודה זרה ואח"כ התכונו לקרבן פסח.

שקר ואמת אינם דרים בכפיפה אחת, ודבר זה בא לידי ביטוי בקרא "זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו" - מי שמתנכר לאבינו שבשמים אין לא חלק בו. ולפי' חשיבותו של היום הנקרא "שבת הגדול" היא בכך שבו ביום הפסיק העם במצרים לעבוד ע"ז. היום הזה היה להם בבחינת יוהכ"פ, ולכן אומר המדרש שכשאדם עובר עבירה ומתחרט בה ועושה תשובה מכפרים לו על כל עונותיו, ולפיכך נקרא "שבת הגדול".

הנה גם בימינו יש עו"ז. כדמצינו בגמ' "לא יהיה בד' אל זר" - איזהו אל זר שהוא בגופו של אדם? הוי אומר זה יצר הרע. ממילא "משכר" - ידיכם מעו"ז, ויפה היא בכל ימות השנה וביחוד קודם חג הפסח כהכנה לחג החירות.

מעשה אבות....סימן לבנים

ועץ ארז ושני תולעת ואזוב וגו' (יד-ד)

A few years after he took over the position as *Rosh Yeshiva* of the Lakewood Yeshiva, **R' Shneur Kotler ZT"L** found that the Yeshiva's enrollment began to expand. No longer would he be able to sit and study in the large *Beis Medrash* all day. He was suddenly forced to raise funds, day in and day out, often leaving early in the morning and returning home way past midnight.

A brief respite was the annual convention of *Agudath Israel* at which nearly 1000 laymen and rabbinical leaders would gather for a long weekend to discuss the state of *Torah* affairs.

R' Yaakov Kamenetzky ZT"L, the oldest member of the מועצת גדולי Council of Torah Sages, would often highlight the keynote session on *Motzei Shabbos*. As the eldest of the world's *Torah* sages, R' Yaakov would find a way to sneak up to the dais, usually through a back door, to avoid having the entire crowd arise upon seeing his presence, as is required by *halachah*. Yet this year things were different. R' Yaakov engaged the much younger, R' Shneur in conversation outside the large ballroom and waited until everyone took their seats. Then he took R' Shneur by the hand and said, "I think it is time we took our seats." He proudly held R' Shneur by the arm and escorted him to the dais as the thr of people rose in awe.